

**PAP-TEST, ODAM PAPILOMA VIRUSI TESTI VA
KOLPOSKOPIYANING BACHADON BO‘YNI INTRAEPITELIAL
NEOPLAZIYASINI ANIQLASHDAGI DIAGNOSTIK AHAMIYATINI
TAQQOSLASH**

O‘rinbayeva Madina Ravshanbek qizi Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti
“Akusherlik va ginekologiya, bolalar ginekologiyasi” magistr talabasi

Ilmiy rahbar: Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti “Onkologiya, bolalar onkologiyasi
va palliativ yordam” kafedrasida dotsenti t.f.n. **Khakimova G.G.**

Annotatsiya

Bachadon bo‘yni intraepitelial neoplaziyasi (CIN) ayollar orasida keng tarqalgan patologiya bo‘lib, uning asosiy etiologik omili inson papilloma virusi (OPV) hisoblanadi. Kasallikni erta aniqlash bachadon bo‘yni saratonining oldini olishda muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy diagnostikada Pap-test, OPV test va kolposkopiya asosiy usullar hisoblanadi. Ushbu tezisda ushbu usullarning diagnostik samaradorligi, afzallik va kamchiliklari hamda ularning kombinatsiyalangan qo‘llanilishi tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar

OPV, CIN, Pap-test, kolposkopiya, diagnostika, skrining, biomarker

Kirish

Bachadon bo‘yni saratoni dunyo bo‘yicha ayollar orasida keng tarqalgan onkologik kasalliklardan biri hisoblanadi. Uning rivojlanishida asosiy rol inson papilloma virusi (HPV), ayniqsa yuqori xavfli 16 va 18 genotiplari o‘ynaydi. CIN esa ushbu kasallikning prekursor bosqichi bo‘lib, uni erta aniqlash muhim profilaktik ahamiyatga ega (1).

Asosiy qism

Pap-testning diagnostik ahamiyati. Pap-test bachadon bo‘yni epiteliyidagi morfologik o‘zgarishlarni aniqlashga asoslangan skrining usulidir. Ushbu test uzoq yillar davomida asosiy diagnostik vosita bo‘lib kelmoqda. Tadqiqotlar uning sezgirligi 50–70% atrofida ekanligini ko‘rsatadi, bu esa ayrim holatlarda noto‘g‘ri manfiy natijalarga olib kelishi mumkin (2). Shunga qaramay, Pap-testning asosiy afzalliklari uning arzonligi, keng qo‘llanilishi va saratoni kamaytirishdagi tarixiy samaradorligidir. **OPV testning roli.** OPV DNK testlari yuqori xavfli virus turlarini

aniqlashga imkon beradi. Ushbu testlarning sezgirligi 90–95% gacha yetadi, bu esa ularni Pap-testga nisbatan ustun qiladi (3).

OPV test: kasallikni erta aniqlaydi, xavf guruhlarini aniqlash imkonini beradi, uzoq muddatli prognoz uchun muhim. Biroq, HPV infeksiyasi har doim ham CIN rivojlanishiga olib kelmasligi sababli, uning spetsifikligi pastroq bo‘lishi mumkin.

Kolposkopiyaning diagnostik ahamiyati. Kolposkopiya bachadon bo‘yni epiteliysini kattalashtirib tekshirish imkonini beradi va patologik o‘choqlarni aniqlashda muhim rol o‘ynaydi. Ushbu usul biopsiya olish uchun asos yaratadi va diagnostikada “oltin standart” hisoblanadi (4). Kolposkopiyaning aniqligi yuqori bo‘lsa-da, u shifokor tajribasiga bog‘liq bo‘lishi mumkin. Pap-test, HPV test va kolposkopiya bir-birini to‘ldiruvchi usullar hisoblanadi: Pap-test bu boshlang‘ich skrining bo‘lsa, OPV test yuqori sezgirlik va xavfni aniqlaydi. Kolposkopiya tekshiruvchi esa tashxisni tasdiqlaydi. Kombinatsiyalangan yondashuv diagnostik aniqlikni oshiradi va yuqori darajali CIN ni aniqlash imkonini beradi (5).

Xulosa

Pap-test, OPV test va kolposkopiya bachadon bo‘yni intraepitelial neoplaziyasini aniqlashda muhim diagnostik usullar hisoblanadi. Ularning kombinatsiyalangan qo‘llanilishi kasallikni erta aniqlash va bachadon bo‘yni saratonining oldini olishda eng samarali strategiya hisoblanadi. Zamonaviy biomarkerlar esa diagnostika aniqligini yanada oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Wentzensen, N., von Knebel Doeberitz, M. (2007). *Biomarkers in cervical cancer screening.* *Disease Markers.*
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1155/2007/678793>
2. Longatto-Filho, A., Naud, P., Derchain, S. (2012). *Performance of Pap test and HPV testing.* *Virchows Archiv.*
<https://link.springer.com/article/10.1007/s00428-012-1242-y>
3. Castle, P.E., Stoler, M.H., Wright, T.C. (2011). *HPV testing in cervical cancer screening.* *The Lancet Oncology.*
[https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045\(11\)70188-7](https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045(11)70188-7)
4. Mehta, R., Yadav, R., Singh, C.P. (2021). *Comparison of Pap smear, HPV testing and colposcopy.* *Indian Journal of Gynecologic Oncology.*
<https://link.springer.com/article/10.1007/s40944-021-00512-0>
5. Świdarska-Kiec, J., Czajkowski, K., Zareba-Szczudlik, J. (2020). *HPV testing vs colposcopy.* *In Vivo.*
<https://iv.iiarjournals.org/content/34/3/1307>